

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

اصول الفقه (مباحث الفاظ)

مفاهیم - معنی کلمه مفهوم

جلسه ۸۶

استاد نجارزاده

معنی کلمه مفهوم

مفهوم سه معنی دارد:

معنای اول: معنا و مدلولی که از یک لفظ فهمیده می‌شود و این معنا، مساوق مدلول است.

معنای دوم: آنچه مقابل مصداق باشد به عبارت دیگر هر چیزی که مورد فهم قرار گیرد، گرچه مدلول لفظ نباشد (اعم از معنای اول).

معنای سوم: آنچه مقابل منطوق باشد معنی مفهوم می‌باشد و این معنا مقصود بحث مفاهیم می‌باشد.

اصطلاحاً اصولیون مفهوم در مقابل منطوق را مدالیل التزامی جمل ترکیبه می‌گویند (اخص از دو معنای قبل).

مراد از منطوق: معنایی است که از لفظ مذکور بدست می‌آید و منطوق به مدلول مطابقی اختصاص دارد.

مراد از مفهوم: معنایی است که لفظ حامل آن نیست و بر آن دلالت مطابقی ندارد ولی به اعتبار اینکه نسبت به مفاد جمله بین به معنی الاخص است بر آن دلالت می‌کند و لذا مفهوم اختصاص به مدلول التزامی دارد.